

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház. Tel.: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. n. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) lélemelet. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Építsük ki a paraszti érdekképviseletet

Irta: Bartha János

Az az erőfeszítés, amit a magyar népi demokrácia a felszabadulás óta kifejtett az állami élet minden vonalán, kétségtelen olyan eredményeket mutat fel, amire máig lehetünk büszkék. Mind politikai életünk, mind társadalmi és gazdasági berendezkedésünk olyan fejlődésen ment keresztül és a megszilárdulás olyan fokát érte el, amit ilyen — aránylag rövid idő alatt — alig remélhetünk. Nagy utat tettünk meg a mindenbecsületes dolgozó emberiség életének megteremtése és kiegyenlítőbbé tétele társadalmi és gazdasági rend felé. Munkánkat sokszor kísérte megemertés, meddő kritika. Sokszor kénytelenek voltunk megállapítani, hogy a sértődöttek az előjogi gyakorlásától megfosztottak, a hatalomgyakorlás volt kiváltságos, egy szóval a reakció miként próbálta megintani a különben jóhiszemű dolgozó embertömegek demokráciáinkkal szembeni bizalmát. Legyen hűndezek számára felicit és bizonyítsék munkánk eredményességét. Lásd, hogy a fejlődés parancsosságát jól értékeltük ki. Vegyük tudomásul, hogy fejlődés mindig lesz és aki ezt magáévá tenni nem tudja, az lemarad, aki ezzel szembe fordul, az elpusztul.

A fejlődés irányát és ütemét elsősorban az ipari munkásság érte meg. De akkor midőn pártunk mint osztályokon felüli párt, hangsúlyozza, hogy tömegeink legnagyobb része a kis- és középparasztságból adódik, az ennek megfelelően foglalkozunk a parasztsággal, való küzdelem politikai életünk éharcosai a munkássággal szemben nem elfogultak, nem irigykedés, hanem megbecsüléssel viselkedünk.

Ennek a légkörnek, ennek a munkás-paraszti jóviszonynak a megteremtése telte időszerű a paraszti érdekképviselet életre hívása.

Elérkezett az idő egy olyan tömegszervezet létrehozására, mely az eddigi próbálkozásoktól eltérően nem szembe akarja állítani a paraszti társadalmat a munkásosztállyal, hanem a kettő összefogásával szegődik a haladás szolgálatába.

Az elmúlt három és fél esztendő állandó mozgásban tartotta a tömegeket. Kinek-kinek keresni, kutatni kellett az új társadalmi rendbe való beilleszkedés lehetőségeit. E lassú, de folyamatos mozgás folytán átcsoportosult erők és lassan kialakuló életsemlelet teremtették meg az egészséges paraszti érdekképviselet kialakításának légkörét. Anyagi támogatás, politikai nevelés, szervezés és oktatás során meg kellett szabadulnunk a dolgozó kisemberek millióit áttól a kisebbségi érzéstől, amit a megbukott rendszerek örökségeként súlyos teherként magunkkal cipelték, hogy pusztán anyagi életszerűség miatt: ők csak másodrangú tényezői lehetnek a társadalomnak. Az elnyomóktól megszabadult, a demokráciában jogokat nyert dolgozó parasztság érzi, hogy a népi demokráciában nem kiszolgálója, hanem bírókosa tényezője a hatalomnak. Azt is látja, hogy a hatalom nemcsak jöveket biztosít, hanem kötelességeket ró rá. Kötelességvé teszi a

hatalom olyan módon való gyakorlását, mely biztosítja a békés termelést, a termelés fokozását, az egész dolgozó nép életszínvonalának emelését.

A hatalom gyakorlásának ilyen irányú segítősorsára kell legyen az új paraszti tömegszervezet.

Magában kell hogy foglalja az egész dolgozó parasztságot, biztosítván az egységes fellépést a dolgozó parasztság egyéni elnyomóival szemben. Ilyen irányú garanciát nem tartalmaztak a paraszti érdekképviselet megteremtését célzó előbbi javaslatok, e miatt lett az útközponja a koalíciós pártoknak, emiatt késett a megoldás. A politikai életben azóta mélyreható változások történtek. Az őszinte, hátsó gondolatok nélküli együttműködés olyan megújult barátságos légkört teremtett a koalíción belül, mely lassan a legkisebb község pártközi életében is tapasztalható. Megszűnt a dolgozó paraszti és dolgozó paraszti pártállás szerinti ellentét.

Az UFOSZ—FÉKOSZ szervezetek egyesítése folytán már adva lesz a mag, mely körül fölépülhet az új tömegszervezet.

A Kisgazdapárt soraitban elhelyezkedett kis- és középparasztságnak ott a helye, vonuljanak be ott őket közös munkára várják és a vezetés felelősségteljes munkájába bevonni kívánják. Tegyük félre az egyéni sértődöttségeket, ne csináljunk hiúsági kérdést. Kapcsolódjunk abba a szervezésbe, mely legelőször problémáinkat lesz hivatva megoldani.

Az egész dolgozó parasztság ezen tömegszervezetében mindenek felett társadalomformáló erő látnunk. Meg kell szünnie annak a felelősen demagóg hírverésnek, mely a már annyiszor ostromozott paraszti romantikába burkolózva megkísérelte külön szízeként emlegetni, öncélúvá tenni a földműves társadalmat. A realitással számoló, egész állami berendezkedésünk egységét szem előtt tartó egészséges gazdaságpolitika és társadalomszemlélet parasztságnak felé innen kell, hogy kiinduljon.

Ma már mindenki előtt tisztán áll, hogy nemze, gazdaságunkban mind nagyobb téren érvényesül a tervezettség. E tervezettség előnyeit már a rosszindulatú reakció sem tudja megházdudolni. Tisztán áll előttünk, hogy a tergvizádkodás mezőgazdasági vonalon, még alig nyert alkalmazást, már pedig ennek előnyeit nem valószínű, hogy sokáig nélkülözhetjük e téren is. A világ halad, mi sem maradhatunk le nekünk is haladni kell. Nem kétséges, hogy ezen a vonalon is igen komoly feladatok várnak e szervre.

A helyes munkaerőgazdálkodás, a munkasközvetítés sokat vajdó problémáját szintén ite kell végleges megoldást nyernie.

Es ki lesz hivatva céltudatos munkával odahatni, hogy elmaradt mezőgazdasági rendszerünket korszerűsítse, az érdeklődés a szervezeti gazdálkodás felé irányítsa, a gépezést elősegítse, ha nem az a tömegszervezet, mely minden épkezláb dolgozó parasztot összefogva a munkásszály barátságára támaszkodva válik pillérévé a népi demokráciának.

Nyarádi Miklós pénzügyminiszter nagy beszédet mondott Debrecenben a bel- és külpolitikai helyzetéről és az időszerű kérdésekről

Ma már nemcsak újjáépítünk, hanem építünk — Iparosodásunk, munkaellátásunk szempontjából nagyjelentőségű a szovjet-magyar árucsereregyezmény — Meg kell akadályozni a vallás ürügye alatt történő reakciós-eszme terjesztését — El a háborús hisztériával! — Egyenes, becsületes nyílt kiállást és együttműködést várunk mindenkitől

A Független Kisgazdapárt debreceni szervezetének értelmiségi, iparos és kereskedő tagozata vasárnap együttes gyűlést tartott a pártszervezet nagytermében, melyet zsúfolásig megtöltöttek a tagok.

Nagy jelentőséget adott a gyűlésnek, hogy azon megjelent Nyarádi Miklós pénzügyminiszter, a Kisgazdapárt vezetőségi tagja és Dárday Gábor, a nagybudapesti pártszervezet főtitkára. Mindketten hosszabb beszédet mondtak, melyben vázolták a bel- és külpolitikai, valamint a gazdasági helyzetet és világosan körvonalozták a párt álláspontját az időszerű kérdésekről. Az elhangzott nagyfontosságú megnyilatkozások nagy figyelmet, élénk helyeslést váltottak ki a gyűlés közönségéből.

Szigethy Gyula elnöki megnyitóját

A megjelentek élnekelték a Himnusz. Szigethy Gyula, országgyűlési képviselő, helyi pártelnök mondott megnyitói beszédet. Üdvözölte a központi kiküldötteket, rámutatott annak kiemelkedő voltára, hogy három tagozat gyűlt össze. Ez nem jelent elkülönülést a gazdatagozattól, hiszen a párt gerincét a kis- és középparasztság képezi. Arról van szó, hogy az értelmiségi réteget, az iparos kereskedő tagozatot közvetlenebbül érdeklő kérdésekről lesz szó. A népi demokráciában van feladata a haladás értelmiségnek, a demokratikus iparos és kereskedő társadalomnak. Éppen a mai napon ül össze a Szakszervezet Tanács jubileumi kongresszusa. Az ipari munkásság eme nagy ünnepnapja, ma innen is küldjük üdvözléseinket és lástunk meg, milyen hatalmas erő van a demokrátiának tényezői összefogásában. (Éljenzés.)

Nyarádi Miklós beszéde

Ezután nagy figyelem mellett emelkedett szólarra dr. Nyarádi Miklós pénzügyminiszter.

Bevezető szavaiban a miniszter visszaspillantást vetett a felszabadulás óta eltelt idő politikai és gazdasági eseményekre, majd azokról a válságokról szolt, melyek a Kisgazdapártban lezajlottak.

A KISGAZDA PÁRT AZ EGYÜTTMŰKÖDÉST VÁLASZTÓTTA A PÁRT-VILLONGÁS HELYETT

— Csakis a Kisgazdapárt mostani vezetőinek, élén Dobi István elnökkel, farsadhatatlan munkája tette lehetővé azt, hogy a párt a beléje furskedott idegen elemektől megtisztulva, visszatérjen régi ideáljaihoz, hogy ismét a népi politikai érdekekben tudja mozgósítani

erőit és tudjon alkotóelemévé válni a népi demokratikus rendszernek a koalíciónak. A Kisgazdapárt a teljes együttműködés gondolatát választotta és ezt követi ma is. Felhívta mindazok figyelmét, hogy akik ezekkel az eszmékkel, politikával nem értenek egyet, jobb ha ma, mint holnap hagyják el a Kisgazdapártot, mert a pártnak csak demokratikusan gondolkodó emberekre van szüksége.

— Ha az eredményeket nézzük, meg kell látnunk és állapítanunk azt, hogy ezek a politikai és gazdasági eredmények egyaránt igazolták a Kisgazdapárt politikájának helyes voltát, azt, hogy a Kisgazdapárt helyesen cselekedett akkor, amikor ezt az együttműködést választotta a pártvillongások helyett.

GAZDASÁGI EREDMÉNYEINK, ÚJJÁÉPÍTÉS ÉS ÉPÍTÉS, HATALMAS BERUHÁZÁSOK

— A politikai eredményeken kívül büszkén tekinthetünk vissza gazdasági eredményeinkre is. A stabilizációt nemcsak megteremtettük, hanem szilárdan fenntartjuk. Bebizonyítottuk, hogy külföldi kölcsön nélkül meg tudtuk teremteni a szilárd magyar valutát. Ennek eredménye jelentkezett az 1947—48. költségvetési évben amikor az évet többlettel zártuk. Nemcsak újjáépítettük ma már, hanem építünk is. Nemcsak a háborúpusztította gyárakat, vasutakat, hidakat és házakat építjük újjá, hanem azt is, amiben a régi rendszernek bűnös, népellenes politikája következtében elmaradottság mutatók voltak. Céltudatos gazdaságpolitikánkkal, a kapitalista gazdasági érdekeknek a nép érdekében való államosításával tergvizádkodásunk kiépítésével, bizonyos mértékben elérük azt, hogy már túl is haladjuk az utolsó békeév, az 1938-as színvonalat.

— Óriási jelentősége van annak, hogy a tergvizádkodásban az előtérnek megfelelően, de annál rövidebb idő alatt sikerül feladatunkat megvalósítani. Az a tény, hogy az 1948-as esztendő utolsó öt hónapjára 1400 millió forintot tudtunk hasznos beruházásokra fordítani eleven bizonyítéka annak, hogy ez az ország mire volt képes, a munkafegyelm megszilárdításával, a nélkülözések vállalásával és a tergvizádkodás keresztülvételével — ami szinte páratlan Európában.

IPAROSODÁSUNK, A SZOVJET-MAGYAR ÁRUCSERE NAGY JELENTŐSÉGE

— Ebből nem szabad azt következtetni, hogy minden rendben van. Rengeteg még a tennivaló.

Tervgazdálkodásunkat fokozottan ki kell terjesztenünk. Az ország iparosodása elsőrendű érdeke mind a magyarnak, mert a föld, ami rendelkezésre áll, az korlátolt mennyiségű. Gondoskodnunk kell róla, hogy minden dolgozónak munkaalkalmat adjunk, amit iparosodással tudunk biztosítani. — Hogy ez mennyire lehetséges és megvannak az előfeltételei, ezt számos példa bizonyítja.

— Nagy lehetőséget adnak az iparosodásra külkereskedelmi szerződéseink, melyek egészen mások, mint a múltban voltak.

— A háború előtt Magyarországnak a külkereskedelemben egyetlen partnere, az akkori náci Németország volt, de olyan, hogy Magyarországról minden fellelhető nyersanyagot kiszállított és a magyar gazdasági élet „javára” szájharmonikát és a magyar gazdasági élet számára jelentéktelen, vagy értéktelen cikkeket szállított cserébe.

— Mai külkereskedelmünkben legnagyobb helyet a Szovjetunió foglalja el. A szovjet-magyar árucsereregyezmény keretében a Szovjetunió a magyar ipar szempontjából nélkülözhetetlen nyersanyagokat küld, mint szén, kősz, vasérc, gumi, gyapot és a világpiacon kizárólag dollárral beszerezhető nélkülözhetetlen nyersanyagokat kapunk és ennek ellenében magyar iparcikkeket adunk ami által iparunk erőteljesebb foglalkoztatáshoz jut.

SZÜKSÉG VAN TERVSZERŰSÉGRE A MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETÉN IS

— Ahogy az ipar területén szükség van tervszerűsége, ugyanúgy szükséges ez a mezőgazdasági területen is. Szükség van a mezőgazdasági területen is a szövetkezésre — a Kisgazdapárt és a koalíció által hangoztatott önkéntes szövetkezésre, mert csak ilyen módon tudjuk biztosítani a tervezettség útján a mezőgazdasági területen is a magasabb életlehetőséget a parasztságnak is, mint a városi lakosság részére.

— A fokozott jólét, a nép életszínvonalának emelkedése érdekében kívánunk akkor a magyar népi demokrácia vezetői eljárni, mikor az önkéntes szövetkezés fontosságára felhívják a mezőgazdasági lakosság figyelmét. Egyben felhívják a figyelmet arra a veszélyre is, amelyet egyesek a paraszti életformának romantikus beállításával próbálnak elérni. Legyünk tisztában azzal, hogy mi paraszttörténelmi helyett az életszínvonal emelését, azt akarjuk, hogy parasztságunk emberegebbé váljon, kevesebb fáradtsággal.

Gyermek felvételek
Horváth Istvánól
Simonffy-utca 1-b.

Szíveljük meg a hívó szót, s rakozzunk fel a haladás szolgálatába, vegyünk részt a tömörülésben és munkában, mert anyai megbecsülés fog kijárni, amennyit munkánkkal kiállásunkkal kiérdemeltünk.

A VALLÁS LEFLE ALATT TERJESZKEDŐ REAKCIÓS ESZMÉK ELLEN

A Kiszádpártnak a koalícióban végzett munkáját sokan kritizálják és gáncsolják. Bármi legyen nehéz is, de őszintén szembe kell néznünk azzal a valósággal, hogy egyes hatalmukat, befolyásukat veszített rétegek az egyházon, a szöszéken keresztül, a vallás ürügye alatt próbálják a maguk politikai lélekmelegítését a magyar nép lelkébe becsépegtetni. Őszintén meg kell mondanunk, hogy az egyház egyes vezetőinek tevékenysége folytán a viszony az egyház és az állam között feszültté vált.

Azt is meg kell mondanunk, hogy a magyar népi demokrácia épp úgy, mint azon belül a Kiszádpárt is, legteljesebb mértékben a teljes vallásszabadság és a vallásos érzés tiszteletben tartása alapja áll. Azt azonban meg kell akadályoznunk, hogy a reakciós politikai eszmék a vallás ürügye és a vallásszabadság építő alatti terjeszkedhessenek az országban. Akik ismerik Krisztus tanait, azoknak nem szabad elfelejteni: „az én országom nem e világról való.” Mi is ezt mondjuk, de az egyház egyes vezető körében Esztergomban, úgy látszik, elfelejtették ezt a mondást. Ők egyenesen úgy beszélnek, politizálnak és viselkednek, mintha az ő egyházuk és az ő országuk e világból való volna, a lehetőség szerint megmagasztalva holdak százereivel, a politikai fellegős kellyal.

1944-BEN DONAUSER, MOST AMERIKAI RÁDIO

Külpolitikai kérdésekről szövege, a miniszter emlékeztetett arra, hogy a Szovjetunió, valamint a vele szövetséges népi demokráciák és a nyugati imperialista hatalmak között feszültség van, bár a demokráciák népek minden lehetőségét elkövetik a világbéke fenntartására. A közöttük létrejött szövetségek kizárólag csak a német támadás, a fasiszta agresszió, vagy a vele kapcsolatban fellépő erőszak ellen irányulnak, mert ezek az országok tudják csak megakadályozni a fasiszta fenyegetést. A nyugati hatalmak a háborús hisztériát szítják az egész világon és újra is nagyon sokan, valami csodavárással hajlik fölükre a rádió elé, hogy hallgassák az Amerikai hangja, vagy a londoni rádió háborús híreit.

Ugyancsak az emberek 1944-ben a Donausender hallgatók hasonló „ahkattal”. Emlékeztetjük, hogy kutyából nem lesz szalonna. Ezek a reakciós emberek inkább feigyulnának a világot, hogy a világegyes lángjában a maguk kis pecsenyéjét megsüthessék.

A HALADÓ ÉRTELMSÉGRE SZÜKSÉG VAN!

Nyárádi miniszter a továbbiakban arról beszélt, hogy az értelmiség hogyan helyezkedjen el a népi demokráciában. A népi demokrácia a munkás-parasztszövetség mellett megfelelő helyet hajlandó biztosítani az ország építésében, annak ügyeinek intézésében az értelmiségnek is, feltéve ha az értelmiség a szó legnemesebb értelmében volt haladó értelmiség feladta már az oszályokon, vagyona, vagy származáson alapuló képzelt előjogait és önmaga megbecsülésének tekintti azt, hogy az ország sorsát vezető munkás-parasztszövetség részleges az ország építésében. Erre az értelmiségre szükség van, annak tudására, tapasztalatára és szakszerűségére.

EGYENES, BECSÜLETES, NYILT KIALLÁS!

A miniszter a szakszerűséggel kapcsolatban nyomtatékosan felhívta a figyelmet ezzel kapcsolatban arra, hogy a szakszerűség egy olyan fogalom, amely mögött a reakció állandóan próbál közéletünkbe befújni és a népi demokráciát államrendben zavart okozni.

Mi értelmiségiek, akik a Kiszádpárt sorába tartozunk, csak egyet tehetünk: a legőszintebb és legbecsületesebb nyíltsággal és minden hátsó gondolat nélkül résztvevni az ország felépítésében.

séért, a jobb jövő megteremtéséért folyó munkában. Akkor, amikor a demokrácia nekünk megadja a lehetőséget, hogy dolgozzunk, akkor nem szabad hátsó gondolatokkal, másra való vágyakozással vagy más eseményeket várva ebben a munkában részt nem vennünk. Egyenes, becsületes és nyílt kiállást kérünk mindenkitől, aki a párt keretei között meg akar maradni és a pártvezetőségnek a nagy tömegek által kijelölt úcját kívánja járni. Erre a rétegre nekünk úgy a mulban, mint a jövőben szükségünk lesz, mert ez a réteg alkotóelemét képezi a munkás-parasztszövetség mellett az országunknak. De a munkásosztály vezetőszerepe ebben az országban garancia arra, hogy ennek az értelmiségnek nem szabad és nem lehet a reakció ügynökévé válnia.

Dárday Gábor a haladó értelmiség, a kispolgárság, a kisiparos és kiskereskedő helyzetéről és feladatairól

A gyűlés másik, nagy érdeklődéssel kísért szónoka Dárday Gábor, a nagybudapesti főtitkár volt. Előjáróban vázolta a haladó értelmiség és a demokratikus kispolgárság helyzetét és feladatait a népi demokráciában. Meg kell mondani őszintén, egyrészt passzív magatartást követett eddig, pedig be kell látnia mindenkinek, hogy a fejlődés mellett nem lehet passzívat alkalmazni. A demokratikus polgárság akkor tudja érdekeit szolgálni, ha beáll a fejlődés vonalába.

Kétségtelenül idegesíti az értelmiséget, hogy új tanfolyamokról és iskolákról új réteg kerül ki. A múlt bűnei, hozzák hlyre ezek a tanfolyamok, mert a mulban a paraszti és fizikai munkásréteg ki volt zárva a magasabb műveltség megszerzéséből. A múlt hibáinak kiküszöbölése után bekövetkezik az egyenlőségi helyzet. Nincs mit tartani az értelmiségnek a jövőtől, mert a demokrácia minden becsületes dolgozó embernek megéltetését, biztosítja.

A jövőben nem azt jelenti, hogy van-e valakinek pártigazolványa, a jövőben a párt ideológiáját, együttműködését minden demokratikus erővel. A párt keretében folyó szakmai szervezkedés nem jelent szakszervezetellenes politikát, sőt ragaszkodunk ahhoz, hogy a tömegszervezetekben, a szakszervezeti munkában tagjaink vegyenek részt. A tisztviselő réteget illetően kijelentjük, hogy a párt igenis segít, támogatja és megvédi az épi demokráciának a fellegős való tisztviselőket.

A párt erejét egységes szemlétele adja meg. Eltávolítottuk sorainkból, akik nem csinálják elveinket, de nem zárjuk le a soron kívül azokat, akik mulheli téves álláspontjukat revideálták és dolgozni akarnak velünk.

A polgárság részéről elhangozó kifogásokra azt felelhetjük, hogy a Kiszádpárt kezdettől kezdve forradalmi párt, kezdettől kezdve az igazságtalanságok és egyenlőtlenségek ellen. A párt elsősorban a parasztság pártja, viszont a magyar kis- és közép-parasztság felemelkedését biztosítja a többi társadalmi réteg felemelkedése.

A polgári gondolatnak van időszerűsége a népi demokráciában. A városi polgár magasabb életformáját, ezt a független ember tipust akarjuk biztosítani minden magyar dolgozó ember számára.

A Kiszádpárt mai feladate vételese helyesen politizál, ezt az eredmények bizonyítják. Elérjük, hogy a Kiszádpárti tagság nem jelent hátrányt senki számára. Mi is nagyobb aktivitást várunk tagjainktól.

A kézművesiparosoknak nincs mitől aggódni. A fejlődés menetében megtalálja helyét, a kisipart nem lehet nélkülözni. Ugyanez áll a kiskereskedelemre. Indokolatlan konganni a vászhangot a kereskedő felett. A kiskereskedőhöz nem nyulnak. Azt is meg kell mondani, hogy hagyjanak fel a sérelmi politikával. Messzebb kell tekinteni és meglátni a lehetőségeket, melyek minden dolgozó ember tisztes megéltetését biztosítják.

hanem becsületes és hátsó gondolat nélküli együttműködésével vállalja ki szövetségeseink megbecsülését az ország újjáépítésében folytatott munkában.

A magyar népi demokrácia érdekében és felépítésében végzett munka eddig is eredményekre vezetett, de még nagyon sok a tennivaló, az újjáépíteni való és ehhez kérjük mindenkinek a támogatását. Akik ezt az elgondolást, a magyar népi demokrácia érdekében végzett munkának a rendszerét el tudják fogadni, álljanak soraink közé, mert ezen az úton fogják tudni legjobban biztosítani azt, ami mindnyájunk legfőbb célja: a magyar népi demokrácia, a magyar nép biztos jövőjének megteremtését és felemelkedését.

Nagy taps és éljenzés kísérette Nyárádi miniszter beszédét.

értelmiség, a kispolgárság, a kisiparos és kiskereskedő helyzetéről és feladatairól

A nyugdíjasok körében vannak, kik idegenkednek a rendszerrel. Meg kell látni: a népi demokrácia új értékmérőt teremt ki, a munkát. Nem lehet elképzelni, hogy ne becsülne az egész életét át végzett munkát. De egyszerre nem lehet a nyugdíjasok helyzetén teljes mértékben segíteni. Türelemre van szükség.

A népi demokrácia hatalmas eredményekre hivatkozhat, hogy nem idegen a néptől, azt éppen az alkotások és eredmények bizonyítják, hiszen ha nem tetszene a rendszer a nép széles rétegeinek képelele lett volna ilyen eredmények elérésére.

Külpolitikai kérdésekkel komolyan és mélyrehatóan kell foglalkozni. Hiába sóvárog a reakció új háború után, még ha lenne is, az a háború a társadalmi feszültségek nem szüntető meg, mert a háború nem szüntető meg problémákat, sőt újakat vet fel.

A meggyőzés erejével kell szolgálni a fejlődést: és akkor valóban közös fellegős válik úrrá. (Éljenzés és taps.)

Ungár Jcnő záróbeszéde

Ungár Jenő mondott köszönetet a szónokoknak és összegyezte a hallottakat.

Mindenki előtt világos, hogy az a politika helyes, melyet pártvezetésünk folytat. Nekünk is azt az utat kell követni, mely a parasztság és munkásság felemelésével együtt az értelmiség és a szabadfoglalkozásuk javára is szolgál. Szükség van a haladó értelmiségre, a kiskereskedőre, iparosra. A fejlődés a szakértelmet nem nélkülözheti. A vidék felkarolását sürgettük a gyűlést megelőző értekezleteken. Szombaton 6 órában keresztül tárgyalunk meg a központ kiküldöttjeivel az egyes kérdéseket. Köszönetet mondunk dr. Dárday Gábor nagybudapesti főtitkárnak, dr. Bánkóvy Imre miniszteri tanácsosnak, Rutimr Béla postaigazgatónak, Székely Béla KIOSZ szakosztályi elnöknek és Sándor Imre központi titkárnak azért a megértő magatartásért, melyet tanúsítottak az értekezletek folyamán.

A gyűlés közönsége melegen ünnepelte a központi kiküldöttöket. A gyűlés a Szóval ért véget.

Mozgósínházak mai műsora:

APOLLO
Szórakodás utalásra
Két asszony egymás mellett
A szerelem vádol
METEOR
Ma utalásra
Amerikai zenés film!

Három jazz király
VIGSZINHÁZ
Ma is a nagyvilág színes film!

Express szerelem
Előadások: Apollo és Vigszínház
Meteor: 4, 6, 8 óra

Debrecen felszabodulásának elfordulójára

Négy évvel ezelőtt szabadult fel Debrecen városa. Négy évvel ezelőtt szabadult meg a német náciizmus rabigájából és a bűnös módon fellépett háború borzalmaitól és szenvedéseitől.

A dladalmas Vörös Hadsereg győzelmes útjában Debrecenhez érve, a felszabodító hadjárat jelentős állomásához érkezett el. Tulajdonképpen ekkor vette kezdetét az a nagy politikai fordulat, mely biztosította Magyarországot függetlenségét, szabadságát és demokratikus átalakulását.

A felszabodított Debrecen lett demokratikus átalakulásunk bölcsője. Innen indult az a történelmi jelentőségű folyamat, mely fordulópontot képez újabbkori történelmünkben.

Szimbólum lett Debrecen felszabodítása.

A 48-as szabadságküzdelem idején már nagyjelentőségű szerephez jutott Debrecen, melyet befejező az, hogy itt hangzott el a következő évben a függetlenségi nyilatkozat.

Méltán esett a választás Debrecenre, mikor arról volt szó 1944 őszén, hogy a demokratikus újjászülés színhelye melyik város legyen. Debrecen felszabodításával nyomban elérkezett az ideje a demokratikus átalakulás előkészítésének, amire a Szovjet-Unió vezetői minden segítséget megadtak.

Mikor Debrecen felszabodítását ünnepeljük, ne felejtszünk meg erről a történelmi tényről, ne felejtszünk meg, hogy a katonai felszabodítás mellett párhuzamosan haladt a politikai és gazdasági felszabodítás, mely új élet forrásához vitte a magyar népet. Ezt is a Szovjetunió nagy vezetőinek, elsősorban Sztalin generális-szomszának köszönhetjük.

A mai elfordulón a hála és köszönet szava mellett a kegyelet érzéseket is helyet kell adni. A f. l. szabodító hadjárat sok áldozatot követelt a szovjet hadseregtől. Ezek és ezek adták életüket a szovjet nép fiai közül hazánk szabadságáért. Illesse emlékeiket tisztelet és hála!

Kihallgatások a pénzügyminiszternél

A pénzügyminiszter beszéde elmondása után Szigelhy Gyula országgyűlési képviselő és Reményi József főtitkár társaságában fogadóórát tartott. Ménes András alelnök az asztalkárosoknak nyújtott adóelengedés, illetve mérsékléssel kapcsolatban kereste meg a pénzügyminisztert. A miniszter itt kifejtette, hogy a kedvezményben azok a gazdák részesülnek, akiknek földje a 15 holdat, vagy ka aszteri tiszta jövedelmük a 150 koronát nem haladja meg. A kedvezményről a holdak száma és a kataszteri jövedelem közül azt va-

laszthatja alapul, mely számára kedvezőbb. A továbbiakban a pénzügyminiszter kifejtette, hogy tekintettel a Tiszántúlnak az átlagosnál súlyosabb aszálykárára, megfontolás tárgyává teszi az adótorlasások részleteiben való fizetését. Prém Miklós a kisipari hitelekkel kapcsolatban kért és kapott felvilágosítást a minisztertől. Sáltha József pedig a pénzügyi segédhivataltól tisztviselői kívánságát tolmácsolta. Több személyes vonatkozású kihallgatás is lefolyt a fogadóórán mely után Nyárádi miniszter gépkocsiján elhagyta Debrecen.

Ries István igazságügyminiszter a jogászság időszerű problémáiról és a világbéke megővéséről

Dr. Ries István igazságügyminiszter vasárnap Debrecenben tartózkodott. Délután az Itéletábla épületében fogadta a debreceni munkás- és népbíróságot, a munkásbíróság és népbíróság tanácsvezetőit és az időszerű kérdésekről, a most kiadott gazdasági büncselekmények elkövetőkre szóló amnesztia-rendeletéről tájékoztatta őket. Majd a Déri Múzeum előadótermében zsűfőiasság megelt teremben tartotta meg előadását, amélynél során az időszerű jogászkérdéseket is feltárta.

Dr. Erdős Imre, a Debreceni Ügyvédi Kamara elnöke nyitotta meg az ülést. A jogászság is — mondotta — a béke szolgálatába állott. Hogy rövid idő alatt másodszövevényben a magyar jogászság Debrecenben, azt igazolja, hogy a népi demokráciában a vezető és irányítottak között a legszorosabb kapcsolat van.

Ezután Ries István tartotta meg előadását. Rámutatott a hévizi jogász nagygyűlés áttűri sikerére. Nekünk magyar jogászoknak is az a kötelességünk, hogy teljes erőnkkel beálljunk azok sorába, akik a jogon keresztül a világbékeért harcolnak. Ennek első feltétele, hogy tömörítsük sorainkat. Az egységes jogászszervezet még ebben az évben megalkul. Ez tekintet nélkül a beosztásokra, magában foglalja a magyar jogászokat, bíróságot, ügyvédeket, joghallgatókat, közigazgatási tisztviselőket és mindazokat, akik a jog területén működnek.

Hangsúlyozta ezután, hogy az igazi ügyvéd nem foglalkozást üz, hanem hivatást teljesít, a demokratikus jogászságnak van helye nagy működési terület nyílik a számára. Azoknak a jogászoknak akik a népi demokráciát akarják szolgálni, semmiféle aggodalomra nincs okuk. Előbb azonban meg kell ismerniök a népi demokrácia ideológiai konstrukcióját.

Rámutatott ezután arra, hogy az államotások következtében egészen újrendszert kell teremteni

amely az államotított üzemek jogi életét szabályozza, majd hangsúlyozta, hogy a nagykeresetek korlátozása és mindenkinek meg kell elegendie azzal a keresettel, amelyre a becsületesen és tisztességesen végzett jogi munka nyújt, ha nem is lehet belőle vagyont gyűjteni és ha ki is kerül az ügyvéd neve a telegkönyvből. Aki dolgozni akar és a munkából akar megélni, annak nem kell félnie a népi demokratikus berendezkedésektől.

Ries miniszter ismertette a prágai jogászsággyűlés lefolyását, ahol a Szovjet-Unió jogászai mellett ott ültek a Nyugat haladó jogászai is. A háborús usztítás azért folytathat, mert nem jutottak meg egyezésre az emberi szabadságjogok védelme kérdésében. Ugyanakkor, amikor a Szovjetunió a béke mellett áll, az imperialisták ma is új háborúra usztítanak.

Bejelentette a miniszter, hogy a prágai kongresszus eredménye alapján a nemzetközi jogászszervezet igazgató tanácsa a tavaszszal Bukarest helyett Budapestben tartja ülését. Végül a háborús büncselekmények megbüntetésének kérdésével foglalkozott. Ezután felhívta a jogászságot a nemzetközi jog területén mutaközös munkalehetőségre, amellyel a béke ügyét szolgálhatják.

Böszörményi Imre főállamügyész köszönte meg az előadást. Ezután több küldöttséget fogadott az igazságügyminiszter. A debreceni tudományegyetem jogi kara kéréséről Dossó, Szadeczky Kardos, Flachbart, Kausz tanárokkor vezették a küldöttséget, az Itéletábla tagjait dr. Ternovszky Ferenc, a törvényszéket dr. Póstényi Márton, az államügyészséget dr. Böszörményi Imre, a népi ügyészséget dr. Deák Sándor népi ügyészhelyettes, az Ügyvédi Kamarát dr. Erdős Imre, a közjegyzőket dr. Kovács Dénes vezette a miniszter elé. Az igazságügyi altszettek küldöttsége megköszönte, hogy új egyenruhát kaptak. Döbén társaságát volt a Páll-artaramben.

Fontos megnyilatkozások a jubiláris szakszervezeti kongresszuson

Dinyés miniszterelnök a nemzethalálját fejezte ki a szakszervezeteknek

A zászlódszobába öltözött Budapesten, a parlament üléstermében ünnepélyes keretek között nyílt meg a jubiláris szakszervezeti kongresszus.

A Himnusz és az Internacionálé hangjai után Harustyák József elnök üdvözölte a vendégeket és tolmácsolta a kongresszus üdvözlőt: a távollévő Rákosi Mátyásnak a jubiláris szakszervezeti kongresszuson üdvözölte a kongresszus hozzászólóit és Szóvjétunió szakszervezetekét.

Az elnöke megválasztása után Szakasits Árpád köztársasági elnök szót a kongresszushoz. Ráműtött arra, hogy a világ hevenyülő szervezeti munkásságának Világszövetsége, a munkásosztály nemzetközi egysége a béke legjobb biztosítója.

Dinyés Lajos miniszterelnök megemlékezett a szervezeti munkásság önfeláldozó, öntudatos újajánlói és a reakció elleni harcban szerzett érdemeiről és ezért a nemzet halálját fejezte ki a szakszervezeteknek.

A kongresszus üdvözlő táviratot küldött Sztálinnak, amelyben köszönet mond az ország felszabadításáért, az azóta nyújtott segítségért és hitet tett arra, hogy a munkásság tovább is az általa kijelölt úton halad.

Kádár János belügyminiszter, a MDP főtitkárhelyettese a párt nevében köszöntötte a kongresszust. Rövid politikai visszatekintés után élesen bírálta Mindszenty reakciós politikai szerepét. A külföldi imperialisták a hazai klerikális és kulák erőkkel, szövetkeznek. A munkásosztálynak tudnia kell, hogy a fasizmus reakciót, a mezőgazdasági termelés gépestésével győzhet csak le.

Kossa István iparügyi miniszter rámutatott arra, hogy az újjászervezett iparügyi minisztériummal a szakszervezeteknek harmonikusan kell együttműködniük, ezért a korszerűden szakmai szervezkedésről az ipari szervezkedésre kell áttérniük.

Louis Sallant, a szakszervezeti világszövetség főtitkára rámutatott arra, hogy míg Magyarországon a népi demokrácia a nép érdekében és békejéért harcol. Nyugaton a társadalmi ellentét és a háborús készülődés egyre erősödik. Magában a kapitalizmus fellegvárában, az Egyesült Államokban is növekszik a munkásság elégedetlensége. Hangsúlyozta, hogy a szakszervezeti világszövetség alapvető feladata és kötelessége, hogy a szakszervezeteken keresztül igyekezzék megteremteni a békeért folytatott harc széles, nemzetközi arcvonalát.

Nikolajevics Szolovjev, a Szovjet Szakszervezeti Szövetség főtitkárhelyettese a Szovjetunió dolgozó tömegének forró testvér üdvözlőt tolmácsolta és örömmel állapította meg, hogy a két nép között a baráti kapcsolat és együttműködés a nemzetközi egységért folytatott harcban megerősödött. Elmondta, hogy a szakszervezeti világszövetség tevékenységében élénk részt vesznek a szovjet szakszervezetek, mint ahogy mindenütt az élen járnak, ahol a békeért, a népek jólétéért, szabadságáért és függetlenségéért küzdenek.

Ezután a francia és olasz küldöttek vezetői beszétek.

A hétfői tanácskozáson Apró Antal mondta el a főtitkári beszámolóját. Hangsúlyozta, hogy a kongresszus jelentőségét nagyban emelte a szovjet szakszervezeti képviselők jelenléte. A magyar szakszervezetek szilárdan küzdenek az egységontók ellen és nagy szerepe lesz a Függetlenségi Front munkájában. A hároméves terv eddigi eredményein komoly rész van a szakszervezeteknek.

Méltató a munkaversenyek jelentőségét, majd kifejtette, hogy a jövőben a szakszervezetek maguk irányítják azokat az intézményeket, melyek jelenleg az állam, közületek és üzemek kezében vannak. A kongresszus ki fogja mondani az OTI és MABI egyesülést s ugyanakkor mondja ki, hogy az öregségi járulékok felmérése érdekében szükséges a munkások hozzájárulása fizetésük 1 százaléka erejéig. Az öregségi járulékok ennek folyamán november 1-től 50 százalékkal fel kell emelni. A fejlődés megköveteli a szakmai szakszervezetek fokozatos átalakítását ipari szakszervezetekké. Szükséges a kollektív szerződések további kiépítése. Abban a szakszervezetben, ahol a dolgozók többsége nő, a vezetőségnek is többségben

Ma ünnepeljük Debrecen felszabadulásának negyedik évfordulóját

Ma négy éve szabadították fel a Szovjet-Unió dicsőséges vörös katonái Debrecen a német és magyar lasizmus elnyomása alól. A felszabadulás negyedik évfordulóját melő keretek között ünnepi Debrecen népe.

Reggel a Honvédeknek zenés ébresztőt ad, délelőtt 9 órakor a városban díszközgyűlés, 10 órakor a pártok képviselői megkoszorúzzák a szovjet-hősi emlékműveket. A koszorúzás után küldetés keresi le Mihail Hovsevit, a Szovjet-Unió debreceni konzulátus és fejezi ki halálját a szovjet hadsereg hőseinek a város felszabadításáért.

Este 6 órakor a Csokonai Színházban díszelőadás, Dr. Sántha Kálmán a MSZMT elnökeinek megnyitóját után dr. Asztalos Sándor kultúrtalesnök verseiből olvas fel, majd Ménes János polgármester mond ünnepi beszédet. G. Szabó József, a Csokonai Színház tagja énekel, majd a Debreceni Dolgozók Dalkörének énekszámai után dr. Juhász Géza a Nemzeti Bizottság elnöke zárót mond. A Csokonai Színház művészei a díszelőadás keretében Svárkin: Az idegen gyermek c. színművét mutatják be.

Tegnap este fáklyás felvonulás vezette be a mai ünnepségeket. Már délután 5 óra után felvonuló

a nők közül kell kikerülnie. A szocializmus építése elsősorban a nehézségi és gépipar fejlődését jelenti. Ez végső fokon honvédségünk meg erősítésének is kérdése. Javasolják az állami ellenőrzési minisztérium felállítását, valamint az ipari minisztérium könnyű- és nehézipari minisztériumra való kettéosztását.

Megbélyegezte Apró Antal a klerikális reakció megerkedését, hangoztatva, hogy ha az egyházi körök nem képesek megfékezni Mindszenty demokráciaellenes dühét, a szervezeti munkásság mód fog találni arra, hogy ezt a feladatot elvégezze. Hangsúlyozta, hogy az önkéntes tagságra való átérés a szakszervezetben nem jelentet veszteséget. A szakszervezeti mozgalom feladatait a Magyar Dolgozók Pártja irányítása mellett akarja megoldani. Beszéde végén szökött a Szovjetunióhoz való szolidaritásról. A kongresszus hosszan ünnepelte a Szovjetuniót.

Előjárósági ülés az Ipartestületben

Az Ipartestület előjárósága tegnap tartotta meg rendes havi ülését, Szombati Lajos miniszteri biztos elnökléte alatt.

Szombati Lajos miniszteri biztos bejelentette, hogy dr. Hegedüs László ügyvédet jelölték ki az Ipartestület ügyészévé.

Timár Ferenc a KIOSZ területi titkára kifejtette, hogy az Ipartestület az egész egyetemes dolgozó nép érdekében végzi fáradságos munkáját s a haladó szellemet fogja képviselni.

Dr. Hollósy Andor tisztifőorvos jelentése következtet ezután. Felhívta az előjárósági felhívást, hogy támogassák a népi jelölt miniszterium által propagált „Siess, adj, segíts!” mozgalmat.

Dr. Hegedüs László az ipartestület új ügyésze köszönte meg a hozzáfűzött bizalmat.

Lajos Béla jegyző tett jelentést az Ipartestület augusztus és szeptember havi ügy- és pénztárforgalmáról. Bejelentette, hogy a tanácsoktól október 31-ig lehet szerződéselni.

Lajos Béla a továbbiakban felolvasta a polgármester átírtát mely szerint a kereskedelem és szövetkezeti miniszter az Ipartestület önkormányzatát felhívta, hogy a miniszteri kormánybiztosul kinevezte Szombati Lajos címzeteset. Az átadás már megtörtént.

Felolvasta továbbá a kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter leírát, melyben a nagy sikerrel zárult Debreceni Vásár megrendezését és megszervezését, valamint a tervgazdálkodás terén elért

eredményeikért köszönetét fejezte ki. Szombati Lajos miniszteri biztos az előző tanács ülésalkalattal tett javaslatot. Felolvasta az előző tanács ülésalkalattal tett javaslatot, mely szerint javasolja az előző tanács új tagjainak Buglyó Gyula, Forgács Antal, Borsos Árpád, Hadnagy Ferenc, Gará Sándor, Szilágyi József és Toivay József ipartestületi tagokat. A gyűlés tagjai egyhangúlag fogadták el a javaslatot.

A színpompás fáklyás csoportok a szovjet himnusz és az Internacionálé énekeikét el a konzulátus előtt. Lelekesen éltették a szovjet-magyar barátságot, a felszabadító Vörös Hadsereget, Sztálint, Rákosit és az ablakban megjelenő Hovsevit, aki fogadta a felvonulókat üdvözlöt.

A felvonulók élén a rendőrtanostály haladt, utána jött a honvédség alakulata, majd a népi kollektumok, üzemek, hivatalok csoportjai következtek. A Vöröshadsereg útján a Nagytemplomig mentek a csoportok, itt visszakanyarodtak s a Vármegeháza előtt csatlakoztak a vasutaszenekarral az élen jövő vasutasokkal és üzemi csoportokkal. Ismét a szovjet konzulátus elé vonultak, ahol lelkes ünnepség volt.

Két betörő 15.000 forin értékű zsákmányával Debrecenben rejtőzik

Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka két feszítővasas betörő hatolt be Jakab Jenő füzegyműhelybe, Szabadság tér 2. szám alatti textilüzletébe és onnan 15.000 forint értékűt meghaladó férfitárgyat és szölymet elloptak.

A tettesek a hajnali füzegyműhelyi vonalra Debrecenbe jöttek. Zsákmányukat egy szürke bóröndben hozták magukkal és ezzel szálltak ki a vonatból a debreceni pályaudvaron. A városban rejtőző betörők személyeire a következők: egyikük 160 cm. magas feltűnően piros arcú, szőke hajú férfi, kb. 20 éves s barna zakó, fekete nadrág, barna félcipő volt rajta Debrecenbe érkezésekor. A másik tettes 165 cm. magas, hosszúkás arcú, fekete, borotvátlan szakállal, barna zakóban, fekete nadrág és fekete félcipőben érkezett a városba. A rendőrség felhívta a közönség figyelmét, hogy ha a két betörő valahol megállna, vagy a lopott értékeket eladnára kinalna, értesítsék a rendőrséget.

Értesítjük az igen tisztelt gazdaközösséget, hogy Nyugati-utca 17. szám alatti telepünkön mindentéle baromfi vásárlását megkezdjük.

SKÓT-MAGYAR KERESKEDELMI RT
Telefon: 501.

Mikor számítható be a második ablak megcsináltatása a lakbérbe?

A tél közeledével időszerűvé válik a lakóházaknak a habarú során kitört elpusztult második ablakainak pótlása. Az építés és közgazdasági miniszter meg a nyár elején kiadott a tárgyban egy rendeletet. A rendelet nem ismeri a hazulaladonok és barok között a második ablakok megcsináltatásának kapcsolatban sokhelyütt viták keltettek. Illetékes nyilatkozatot a város műszaki ügyosztályhoz fordítottunk. A

kapott válasz szerint a 28.500-as építési és közgazdasági miniszteri rendelet a június 27-i 144. számú Rendeletében megjelölt. A rendelet szerint, ha a hazulaladonok nem oszlatatja meg a második ablakokat, a barlo maga is megcsináltatja. Abban az esetben, ha a költségek eléri vagy meghaladják a köthavi lakbér összegét, akkor a barlo a lakbérbe való beszámítást kérheti az építésiügyi igazgatóságól.

Lánccal felakasztotta magát

Palincák László 46 éves férfi, Toroczkó utca 51. szám alatti lakásának kertjében a házhoz kútya lánccal felakasztotta magát a kórtelára. Mire a házbeliek rátaláltak meghalt.

Ertesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. Megállapították, hogy Palincák gyógyíthatatlan májbetegségben szenvedett, ezért követte el tetteit.

A vagongyári munkásság színjátésoinak vendégszereplése a debreceni rendőrkapitányságon

A debreceni rendőrkapitányság szombat este vendégül látta a Kossuth utcai sajtó helyiségében a MAV műhelytelep dolgozóinak színjátéso gárdáját, akik Priestley Váralan vendég c. darabját adták elő kitűnő előadásban.

Előadás előtt a vagongyári kulturgárda vezetője üdvözölte a rendőrség tagjait. Kifejezésre juttatta, hogy a MAV műhelyi dolgozók nehéz munka közben tanulták be ezt a darabot, hogy tanulságot tegyenek a munkásság művészetereletről, kultúra iránti rajongásáról. Kraicz Kálmán rendőrezredes, a debreceni kapitányság vezetője megkapó szavakban mondott köszönetet a munkásság kulturgárdájának vendégjátékáért és rámutatott annak jelentőségére, hogy a rendőrség a nép rendőrsége és a munkásság ezáltal a kultúra szertelében, a művészet ápolása keretében találkozik össze, nem pedig mint a letűnt rendszer rendőrsége: a tettek és hatóságai beavatkozás során.

Ezután kezdetét vette a magaszínvonalú, kitűnő előadás a többéaz főnyí rendőrhallgatóság előtt. A kiváló szereplők: Csizsár Tibor, Seprényi Lajosné, Szitó Kati, Fadyas Árpád, Tóth József, Seprényi Lajos, Varga Ferenc játékat szünni nem akaró tapsal honorálta a nézőközönség. Értékes, szép teljesítményt nyújtott a vagongyári színjátéso gárda és vendégjátékuk kifejezésre juttatta azt a rokonszenvet és harmonikus együttműködést mely a szocializmus felé haladó népi demokráciában a rendőrség és a munkásság között a vállalt feladatok minél tökéletesebb teljesítésében is teljes mértékben megvan.

Vörösmarty a népi demokrácia mérlegén

Ezen a címen tartotta első idej nyilvános vitáját az Ady-Társaság Juhász Géza megnyitó szavai után Kardos Pál állította egymással szembe Vörösmarty költségeinek látószög reakciós és valóban haladó szemléletű vonásait. A kétféle megnyilatkozások ellentétét úgy oldotta fel, hogy Vörösmarty a leudás társadalomból a polgári termelési rendbe való állapégért küzd ezen a vonalon túl nem megy. Költői magatartása ma is példászerű, mert a közönség iránti kötelesség-érzettelj vezetve kilép költői abszurdvilágából, nemzete sorát formálni törekszik, a valóságot tükrözi s a sir szélén is biztató hangot hallat: Lesz még egyszer ünnep a világon.

EGYHÁZI NYOMTATVÁNYOKAT A Tiszántúli Könyv. és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérház.

A Magyar Dolgozók Pártja

központi ellenőrző bizottsága igen határozottan állást foglalt azokkal az esetekkel szemben, ahol a párt egyes funkcionáriusai a Szabad Nép előzetesgyűjtésével kapcsolatban erószakosan léptek fel. Néhány funkcionáriust megrovásban, illetőleg dorgálásban részesített az ellenőrző bizottság egy esetet, ahol egy funkcionárius összelevta a lapírásokat és felhívta őket arra, hogy csak a párt lapjait árusítsák. A többi lapok terjesztéséről pedig mondjanak le. Az ellenőrző bizottság megállapította, hogy a funkcionáriusok nem az MDP politikájának szellemében dolgoztak és helytelenül értelmezték a kiadott rendelkezéseket. Kiköndja a határozat, hogy az erószakos lapterjesztés az MDP elveinek lúva megsértése és teljesen ellentmond a párt politikai bizottsága határozatának.

Uj londoni magyar követ

Illetékes helyről közlik, hogy a köztársasági elnöke Erős János követi és tanácsost, rendkívüli követi és meghatalmazott miniszterre nevezte ki és megbízta a londoni magyar követség vezetésével. Erős János eddig a párisi magyar követség első tanácsosa volt.

Kötöbe burkolt csecsemő holttestet találtak a Szepességi utcán

Hétlőn délben a Szepességi utca egyik zugában egy iskolás gyerek egy ruhacsomagra lett figyelmes. Azt hitte, hogy valaki elhagyta a csomagot és közelebről vizsgálgatni kezdte. Mikor a kékszíni kötőt kibontotta, megdöbbenne vette észre, hogy egy csecsemő vörös holttestét rejtette a burkolat.

Nyomban értesítették a rendőrséget. Megállapították, hogy 5-6 hónapos csecsemő-teltemet burkolt valaki a kötöbe és elrejtette a Szepességi utca egyik félreeső részén. A kis telmet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították és a megdöbbentő bűncselekmény ügyében folyik a nyomozás.

Közérdekű levél

Engedjék meg a fürdőzőknek a fedett előtti vállamosra-szállást!

Jón az esti esti ideje, majd a tél hidege. A nagyverde; fedett fürdő van, deonak a fürdés után párszáz méterre kell gyalogniuk sárban, hóban a Tóth-cukrázda előtti vállamos megállóra. A hidegben a megfázás veszélyének vannak kitéve, különösen ha meg néhány perccel várni is kell a vállamosra.

A helyivasút mindaddig semmi megértést nem mutatott a fürdőzők ezreinek jogos kívánságával szemben: engedjék meg, hogy a fürdő előtt szálljon fel és egy jeggyel utazzék a vállamosra az utas. Mos. u. vezetőség, munkásigazgató került a DHV elére. Ugy hisszük, most több reménnyel kérhetjük a fürdőből kijövőket ezrei nevében: hadd jöhessen felszínre a fürdő előtt, hadd jöhessen egy jeggyel utazni a vállamosra. A DHV ezzel az utasok egészségét, kényelmét szolgálja. A nagyverdei fürdő látogatottsága is fokozódik. ALALIRAS.

ISKOLAI NYOMTATVÁNYOKAT A Tiszántúli Könyv. és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérház.

Autó gumiait

Intézkedjen, javíttassa a Toth gumizombon, Miklóssy u. 7.

Ügyvédi nyomtatványokat a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től - Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bika-bérház. -

Malik szovjet kiküldött: Az Egyesült Államok monopolizálni akarják az atomerőt

Páris. Az UNO politikai bizottsága hétfőn délelőtt az atomerő bizottság jelentését tárgyalta. Ausztrín amerikai megbízott a kanadai javaslat mellett foglalt állást, majd kerek kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem mond le az atomerőről. Ramadier francia megbízott a megegyezés szükségét hangsúlyozta. India megbízottja kijelentette, hogy a Szovjetunió tanujelét adta, hogy a megegyezés szelleme vezeti.

Ezután Malik szovjet kiküldött rámutatott arra, hogy a kanadai javaslat mögött az Egyesült Államok és Anglia áll. Az a terv, amely az atomerő bizottság jelenléte alatt, lehetővé tenné, hogy az atomerő ellenőrzés nemzetközileg léte helyett az atomerő az Egyesült Államok monopóliumává váljék, Sajnos, az Egyesült Államok és Anglia megbízottjai nem fogadják el a Szovjetunió megegyezést célzó engedményeit, különösen azt, amely az atomerő betiltásának és ellenőrzésének egyidejűségére vonatkozik. (MTI)

WALLACE

legutóbbi rádióbeszédében újból felszólította az USA kormányt, vegye fel ismét a tárgyalásokat a Szovjetunióval a világbéke biztosítására.

FRANCIAORSZÁGBAN

tegnap zajlott le a köztársasági tanács (felsőház) tagjait november 7-én megválasztó választások kiértékelése. A meg nem hivatalos végeredmény szerint a leadótt szavazatokból a KP 10.25, a szocialisták 17.6, a baloldali függetlenek 8.4, a radikálisocialisták 12.3, a haladó katolikusok 21.1, a szabadságpárt 3.3, de Gaulleék 13 százalékos kapta. Baloldali körökben általában a vélemény, hogy a választás korántsem fejezi ki a nép akaratát mert az elektorválasztásról intézkedő törvény megalkotásánál, erősen érvényesültek olyan személyi és politikai szempontok, amelyek a baloldal, elsősorban a KP kiszorítását célozták.

Munkásvezérigazgató a Külforgalmi Nemzeti Vállalat élén

Rónai Sándor kereskedelem és szövetkezeti miniszter hétfőn kinttala be hivatalába Hegyi Ferenc WM. gyári munkást, a Magyar Külforgalmi Nemzeti Vállalat új igazgatóját.

Rónai miniszter ez alkalomból hangsúlyozta, hogy a múltban külkereskedelmünkbe olyan tényezők is beavatkoztak, amelyeknél nem az ország dolgozó népének érdeke volt a fontos, hanem csak az egyéni haszon, a sibilás. Ma népi demokráciánk vezetői a gazdasági élet minden területén vezetésrepet biztosítanak a munkás-ágnak és parasztságának. Azokat a szakembereket, akik szolgálni akarják és tudják népi demokráciánkat, továbbra is megbecsüljük, de azokat, akik a szakértelmük örvé alatt népi demokráciánkat újabb akadályt gördítenek eltávolítjuk.

Az életszínvonal emelkedése számokban

A statisztika tükrében érdekesen mutatkozik meg a magyarországi életszínvonal emelkedése. Munkáscsaládok adatai alapján egy fogyasztási egységre eső átlagos havi élelmiszerbeszerzés a következőképpen alakult 1947-ről 1948-ra: hús 2.29-ről 2.37-re, zsi- radék 0.59-ről 0.83-ra, vaj 0.10-ről 0.15-re, margarin 0.30-ről 0.07-re, étolaj 0.4-ről 0.1-re, tej 4.6-ről 7.7-re, tejföl 0.53-ről 0.79-re, tojás 18.7-ről 21.6-ra, liszt 3.07-ről 3.25-re, kenyér 8.93-ról 7.64-re, cukor 0.93-ről 1.25-re emelkedett.

A kiadások százalékos megoszlásánál az élelmiszer kiadása 53.1-ről 52-re csökkent, a ruházatkidásra költött összeg 14.4-ről 15.5-re emelkedett, egészségápolásra 1.3 helyett 2.4 százalékot költött a dolgozó, művelődésre, üdülésre 3.5 helyett 4.5-et. Ezek a számadatok beszédes bizonyítéka a dolgozók fokozatosan javuló életszínvonalának.

HARCOK PALESZTINÁBAN

Tel-Aviv. A délpalesztinai katonai fejlemények következtében az UNO fegyverszüneti bizottságának képviselője táviratban kérte a Biztonsági Tanácsot, tegyen sürgős intézkedéseket a súlyos helyzet kiküszöbölésére. Az egyiptomi külügyminiszterhelyettes sajtóértekezleten úgy nyilatkozott, hogy Palesztinában a harcok vasárnap véget értek, míg más feltek a harcok folytatásáról számoltak be.

IRORSZÁG KIVÁLÁSA

Az ir-amerikai barátság, kereskedelmi és hajózási egyezmény rövid időn belüli megkötésének jelentése, valamint annak az elhatározásnak a megerősítése, hogy Irország ragaszkodik az angol koronához fűződő utolsó kapcsolatainak megszakításához is, az ir kérdést az angol politikai élet központi problémájává tette. Angol vezetőkörök attól félnek, hogy Irország elhatározása elkerülhetetlen háttérrel lesz Indiára és Dél-Afrikára és ennek következtében a birodalom egész szervezete megrendülhet. A megrendülés következményei teljesen kiszámíthatatlanok, de végeredményben az angol birodalom széteséséhez vezetnek. (MTI)

A HUMANITÉ A FRANK LEÉRTÉKELÉSÉRŐL

Páris. Semmi sem bizonyítja jobban a francia kormány szolgai helyzetét az amerikaiakkal szemben, mint az a tény, hogy a frank újabb leértékelését, a bányász-sztrájkokkal egyidőben hajtották végre, írja vezércikkében a Humanité. A francia szén ára tonnáként 2500 frank volt. A leértékelés következtében a behoztali árak 22 százalékkal emelkedtek.

A BIZTONSÁGI TANÁCSOK

kedd délelőttre külön ülésre hívták össze, hogy megtárgyalják a palesztinai harcok kiújulását. (MTI)

Salzburgban elfogták a sikkasztó szlunoki főügyeszt

Dr. Szintai Kálmán szlunoki állam- ügyéségi elnök Sierbinszky Karoly letartóztatási inézetű alezredessel együtt 50,000 forintot sikkasztott, majd megszökött. Nemzetközi körözés alapján az osztrák rendőrség dr. Szintai Salzburgban a Hotel Hausperg- holban elfogta. Rövidesen kiadja Magyarországnak. Sierbinszky Karolyt még keresik.

K Ö N Y V

STEFAN ZWEIG: STENDHAL
Stendhal egyénisége tele van rejtélyekkel, amelyeket a sok-sok író közül, akik vele foglalkoztak, talán még egyiknek sem sikerült hiánytalanul megmagyarázni. Ugy értezzük, Zweig az első, akinek ez sikerült. A Zweig által rajzolt emberi és írói arckép tökéletes, élvelelen, hihetetlen finomságokkal teljes. Stendhal hivatalnok, katonai diplomata, a nok rajongó barátja, de egyik sem igazán. Az igazi Stendhal csak író, semmi más, s ennek is milyen különös, könyvet ott porosodnak a könyvtárakban, polcain vagy a kiadók pincéjében, de ő ezzel cseppet sem örökök. Rettentés kez- irásával, amelyet évtizedeken keresztül csak egy-két kivételre ember volt képes elővinni, rendületlenül írja műveit, amelyekről ő maga jósolta meg esodálatos intuícióval, hogy csak a késői úkor, a századveg olvasója fogja érteni és élvezni azokat. Zweig műve arról a esodálatos egyéniségről maga is remekmű. Dante kiadás.

HERMANN RÖMPP: A KÉMIA CSODAVILÁGA
örvendéses tény, hogy egyre több olyan tudományt ismertető mű jelenik meg magyarul, amely a tudásra éhes közönség igényeit óhajtja kielégíteni. A természet-tudományok közül eddig a kémia részesült a legmódszer- habban, éppen ezért kívánossá váltottuk kézbé Römpp könyvet. Ahogy belelapoz az olvasó, ott találja magát a kémia-laboratóriumában, megismerkedik az eszközökkel, majd gyakorlati kémikussá válik maga is és egyre masra csinálja a legérdekesebb kísérleteket. Masi nagy érdeme a könyvnek, hogy az érdekes előadás és a módszeres sorrend, amely a megerősítő szempontjából elhárít a laikus olvasó utjából minden nehézséget. Dante kiadás.

Őszi lakarításnál szobafestést, mázolás, bútorfényezést, megbízhatóan olcsón vállal. Várady festő Csepel-utca 19.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedd este 6-kor: Felszabadulás ün- nepélye — „Az idegen gyermek” 6. adása.
Szerda este tel 8-kor: Furfangos özevgy. Adv-béret.
Csütörtök este tel 8-kor: Furfangos özevgy. Arany-béret.
Péntek este tel 8-kor: Furfangos özevgy. Csokonai-béret.

Haydn: A teremlés c. oratóriumának bemutatója

Hatalmas érdeklődés és siker mellett mutatta be vasárnap délután a Debreceni MÁV Filharmónikus zenekar a román kat. egyház főplébánia énekára Haydn: A teremlés c. oratóriumát. A mintegy másfél évszázadra visszatekin- tő mű a teremlés örömműjongsát vetíti felénk s harmónikus varázsa sugárzó pompával árasztotta az elmélyült hitből fakadó felmagasztol- sult meggyőződés elementáris erejét.

A debreceni ének és zeneegye- tes sok lelkeséggel törekedett kifogástalan nyújtani s átvenni a ki- tűnő Pongrácz Zoltán intencióit. A szólisták sorából elsősorban Rissai Pál (basszus) nevével kell kiemelni. Zengő, szép basszusa, oratóriumi stílusérzete méltán váltott ki elismerést. Vámos Agnes hajlékony, üde szopránja nagy reményekre jogosít ögöret. Pompás helytállással vette ki részét Kenderessy Zoltán is. Jól képzett tenorja még nem ju- tott el a szárnyalás igazi magaslata- íg, de színesen csendül.

Pongrácz Zoltán karnagy szűg- gesztív erővel tartotta kezében együttesét. Kiforrott stílusérzete, karnagyi rátermettsége és kultúr- ja nemcsillapította művészetét az or- atórium bemutatásánál. A hatalmas mű új magyar szövegezése, amit szintén Pongrácz Zoltán oldott meg prozódiai hajlékonysággal alkalmas- kodó a zene; kívánalmakhoz s az- mind theologiai, mind az eredeti nalmakhoz zöve gszemponjából ki- fogástalan. A zongora-connánót Galánffy Lajos zeneiskolai igazgató játszotta.

A város kulturügyosztálya, a szabadművelődési felügyelőség és az idegenforgalmi hivatal közös rendezésében hirdették „Mesterbér- let” sorozat első hangversenye no- vember 4-én lesz az Arany Bika- ban: az Arco-vonósnegyes szere- pel Debrecenben. A vonósnegyes fiatal művészekből áll, akik a nyár végén Svéd- és Finnországban sze- reztek komoly megbecsülést a ma- gyar kamaramuzsikának. Minden mesterbérleti hangverseny előtt egy-két nappal ismertető előadás lesz. Dr. Pukánszky Béla profesz- szor ismerteti a hangverseny zenei anyagát. Az első előadást a Déri- múzeum előadótermében november 3-án tartja a vonósnegyesről. A „Mesterbérlet” hangversenyei so- rán Debrecenbe jön Aubrey Pan- key néger baritonista is.

Anyakönyvi hírek

Születések: Harsányi Pál MÁV. áll. felügyelő Szegő u. 26. leány Katalin. Kiss Gyula lodrász m. Dobó u. 22. fiú Tibor. Hiripi Ferenc áll. tanító Bakai Sándor u. 13. fiú Ferenc. Gellei Gyula villamoska- lász Mikes Kelemen u. 23. leány Éva. Köblös József letelekterkedő Rákóczi u. 29. leány Magdolna. Csú- kás János m. postatiszi Földi u. 14. fiú János. Gajdos György városi vasúti alk. Sámsoni ut 12. fiú György. Mészáros Lajos MÁV gép- lakatos Zádor u. 6. leány Erzsébet. Bányai Mihály fm. napsz. Macs 71. fiú László.

Eljegyzések. Szutor Ambrus Im- Haláp 52. és Kiss Erzsébet Haláp 89. Kaszág József kömüves s. Szoty- rói u. 13. és Penzes Gabriella Maróly György u. 23. Szabó Jó- zsef kömüves s. Nagyszalonta u. 53. és Szőke Erzsébet Határ u. 4. Szepes István molnarmester Csap u. 62. és Sipos Teréz Csap u. 62. Püspök Kálmán MÁV tiszt. Kis- faludi u. 2b. és Földi Mária Lóding u. 3. Budai Géza asztalos s. Szondi u. 28. és Czina Erzsébet Böszörmé- nyi uti kisklák. Turi János lodrász s. Sárosi u. 9. és Fehérvári Margit Szeremei u. 12. Balaskó Mihály timár s. Egyletkert u. 5. és Silye Anna Bainok u. 16. Juhos Gábor kúriós Gergény u. 23. és Csáki Sára Balnazy város. Kiss Andor asztalos s. Kórház u. 7. és Nagy

Ezler Nyujtás u. 1. Vincze András postai alk. Böszörményi ut 112. és G. Szabó Margit Doberdó u. 20. Vértesi Sándor földm. Haláp 80. és Boros Margit Bánk 110.

Halálozások: Poigl Béla ny. áll. alezredes rkat. 66 éves Nap u. 10.

Magasházy László a népbíróság előtt

Magasházy László ny. vezérőrnagy haborus bűnügyét hétfőn tárgyalta a budapesti népbíróság. Magasházyt a népügyészség haborus és néppélenes bűnnyel vádolja, amit 1919 nyarán mint Horváth szarvassegyje követett el Siofokon. Utasítást adott több em- ber kivégzésére, jobb embert súlyosan bántalmazott, majd sirt asatott velük és agyonlövötte őket. Magasházy László a mai tárgyaláson tagadta bü- nösségét, azt állította, hogy a gyil- kosságok jelen nem tartózkodott Siofokon. Azzal is védekezett, hogy a fővezérségnek nem jelentették be min- dent és itt egyes fehér tiszték egyeni kilengéséről lehet szó. Azt elismerte, hogy Szemogyi és Bacó meggyilkolá- sáról a fővezérségen is tudtak.

Jódi Mihály tanuvalloamasában elő- adta, hogy a siofoki Deutsch magar- ban kb. 150 embert zsúfoltak össze, 1919-ben Magasházyék. A magarokól rendszeresen vezettek ki esténként em- bereket, összesen vagy 30-at, akiket tartsák sora többé nem lattak.

Kerész Ferenc tanu arról vallott, hogy a dunántúli Edand körzében a környékbeli fasiszta földesurakból ala- kuló úgynevezett „veszbiroság” ele al- lították a foglyokat. A veszbiroság csak egyfajta ifélet ismert, a legkegye-

DEBRECZEN 1948 X. 19.

4. OLDAL

Kripkó Józsefine Papp Erzsébet ref. 57 éves Vigkedvü Mihály u. 47 Szabó Margit ref. 10 éves Elep 20.

Egyre feszültebb a helyzet az északfranciaországi bányavidéken

Páris, okt. 18. Az északfrancia- országról és lotharingiai bányá- dekről hétfőn délelőtt az inté- tetek, hogy a helyzet feszültebbé vált. Hétfőre virradóra a sztrájk- örséggel örztek a bányatelepek bejáratát, hogy elhárítsák a cse- dorok esetleges erőszakos beavat- zását. Az északi és Mosel-völgyi bányavidékekre újabb esendősapa- totokat küldtek. A sztrájkoló mun- kásság nem késett a felelettel, hét- fön reggel 24 órára beszüntette a bányá-biztonsági intézkedéseket a bányák és kocszművek épsegére ügyelő örségek elhagyták helyü- ket, a hatósági beavatkozás ellen védekező örségeket viszont me- gerosították.

A „Humanité” szerint Moch és Lacoste szocialista miniszterek ve- zetésével a polgári és katonai ha- tóságok a bányagazgatóságok ba- vonásával szombaton valóságos haditanácsot tartottak. A belügy- minisztérium által kiadott közle- mény meg akarja felelteni a bá- nyászokat. Minthogy a lotharingi ércbányászok követeléseinek legfontosabb pontját teljesítették a longyvi vasbányák dolgozóit hét- fön reggel munkába álltak.

A szakszervezeti kongresszus tiltakozása a görög kommunisták halálraítélése ellen

A magyar szakszervezeti kon- gresszus egyhangúan elhatározta hogy táviratban tiltakozik Lessos a görög kommunista párt nap- lapja főszerkesztőjének és 12 tár- sának halálraítélése ellen.

Rendelet a kukoricaszár batakartításáról

A földművelésügyi miniszter ren- deletet adott ki a folyó évben term- mel kukorica és kukoricaszár be- takarításáról. Abban az esetben, ha a gazdálkodó azt a kitűzött hatá- ridőig nem teljesíti, úgy a közsé- gekben megalakítandó bizottság kötelessége a kukoricatermés le- térése és a kukoricaszár betakarít- tás, továbbá a szükséges munká- latok elvégzése. Az ezzel járó költségeket a kötelességet nem tel- jesítő gazda viseli. Ezenkívül az a gazdálkodó, aki kötelezettségét vagy nem, vagy nem megfelelően teljesíti, 6 hónapig terjedhető el- zárással is büntethető. Kukorica- készletét pedig, amellyel a kihá- gást elkövette, elkobozzák. (MTI)

A Bartók-verseny eredménye

A Bartók-verseny zongoradöntő- jét vasárnap este tartották meg a Zeneakadémián. Az első díjat Wahlfisch Péter palesztinai verseny- ző nyerte meg. A II. díj nyertesé Badura Skoda Pál osztrák, a III. díjat Bénéhalmi György magyar ver- senyző kapta.

A hegedűverseny döntőjét vasár- nap délelőtt tartották. Az I. díjat Plovesan Siro (Zathurecky tanít- vány), a II. díjat a belga Myriam Quersin (Gertler Ede növendéke) nyerte. A kamarazeneegyeütés I. díját a Tátrai vonósnegyes kapta. Hétfőn délután osztották ki a Zeneakadémia nagytermében a

Feldühödött a bika felöltötte

Varga János 58 éves nyiraesádi gazdálkodó. A bika szarva felha- szította Varga ágyékát és hasát. Su- lyos sérüléssel a debreceni kint- kára szállították. Allapota súlyos.

Rázhúnt az emelő munka köz- ben a vagongyárban Bogdan János 32 éves kocsiakaloz lábara és láb- felét összeroncaltta.

H I R E K

TIED AZ ORSZAG,
MAGADNAK EPITED!

Száz évvel ezelőtt
1848. OKTÓBER 19-ÉN

A táborba induló Kossuth Lajos lelkesen éljenek a Duna-parton; egy asszony a tömegben megkérte szomszédját: mutassa meg neki, hogy melyik az a Kossuth Lajos. E percben ment el mellette Kossuth és az asszony elragadtatásban így kiáltott fel: most már nyugodtan halok meg, mert láttam a legnagyobb embert!... Ezen a napon kiválogatták a Budapesten öröktől horvát foglyok közül az idősebbeket és útnak indították őket hazájukba. A Március Tizenötödike riportot ír a lakjai táborból, mely Párendorf határában nyugszik a szabad ég alatt — írják. — A táborban a hangulat több mint lelkesedés, valóságos fanatizmus. Beteg aránylag kevés van. Ezek is legnagyobb részben városi népség, mert a falusi az a jó-féle csikós-bajtár és kanász-faj hízik és pirosoodik, mint a mézárós, mikor megházasodik. A népfelkelés úgy van szervezve, hogy egy intéző Pesttől Pozsonyig minden ember fegyvert fog. Az eszme, hogy a szabadság ügyének sikerült a népet megnyerni, többet ér mindennél a világon.

—○○○○—

— Várható időjárás: Mérsékelt déli, délnyugati szél, felhős idő, több helyen köd, sok helyen eső. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— Ügyeletes gyógyszerárak: „Murakózy” Vöröshadsereg útja 68. „Arany János” Csapó u. 66.

RÁDIÓMŰSOR. Kedd. Budapest I. 6.30: Falurádió. 7.20: Zene. 8: A Ladogatonál. Előadás. 8.20: Hangl. 9: Katonazene. 12.15: Ének és zongora. 1: Termelési híradó. 1.15: Hargverseny. 2.15: Táncok. 2.30: Énekkarok. 4: Fel-fedezők és felkálók. Előadás. 4.20: Kalandozások a zenetörténelemben. 5.10: Hadifoglyhíradó. 5.15: Szovjet napok — szovjet emberek. 5.25: Szív küldj szívnek szívesen. 6.15: Csillag ritmusok. Szórakoztató zene. 7.40: „Különös házasság”. Vigjáték. 10.55: Cigányzene. 11.20: Zongorahangy. Budapest II. D. u. 5: Táncczene. 6: Zenei élőújság. 6.15: Ősszel érik a babám. Népdalfeldolgozások. 7.40: A falu hangja. 1. Hol van a kutya elásva? Falusi jelenet. 2. Mit tartunk eszben? — 7.30: Orosz művek. 8.30: A Rádó szabadegeteme. 9.15: Hangos híradó. 9.30: Táncczene. 10.30: Kamarazene.

— Hajdú vármegye szabadművelődési felügyelősége Széchenyi u. 20. sz. alól a vármegyeházára (I. em. 21—22.) új hivatali helyiségébe költözött. A traktorállomásoknak szánt további könyvadományokat itt veszik át.

— Gyanus egyének nem tanácsos rendőrségi gépkocsira felkerekedni. A debreceni rendőrség labdarúgói Püspökládayban játszottak és hazatérve Debrecen és Püspökláday között felkerekedett autójukra egy fiatal férfi. Mivel szavaiból útközben gyanusnak találták, igazoltatták. Vácsi József 28 éves kertészegédnek adta ki magát, aki Nagykanizsáról jött el és Debrecenbe tart. Rendőri kijelentkezésének azonban nem tett Nagykanizsán eleget és az a gyanu merült fel, hogy régi katonaruháját kéregetésre használja fel. Újgének kivizsgálásáig őrizetbe vették.

Krisch Károly

kályhámester
cserepályhák raktára
DEBRECEN, KOSSUTH U. 13.
vállalja cserepályhák átrakását,
tisztítását helyben és vidéken.

* Árverési hirdetés. A Szepes 41. sz. tanyán október hó 21-én 12 órakor csikót, borjút, sertéseket, szekeret elárvereznek. Róth brósnéki végrehajtó.

* NŐI, férfi és gyermek hócipő hőcsizma, sárcipő Kontsek cipőüzletben.

— Református hitérőítő előadás lesz ma, kedden az egyház tanács-termében délután 5 órakor. Dr. Dancsházy Sándor lelképásztor tart előadást „Isten eleve rendelése üdvösségre vagy kárhozatra” címen. Az előadást megbeszélés követi. Belépődij nincs. Minden egyháztagot szeretettel vár a Misszió Bizottság.

* Felejthetetlen élmény pár őszi nap Fehérkőlápnál Lillafüred felé. Menedékházi szállás ötszöri étkezéssel 22 Ft.

— Hét fiálember, Tar Lajos egyetemj hallgató, Márki Lajos földműves, Zoltai Gyula kereskedő, segéd, Lőrincz László nyíregyházi rendőrhadnagy, Dékmány Ferenc nyíregyházi középiskolai tanuló, Nagy László egyetemj hallgató, Főriz István középiskolai tanuló, valamennyien besenyődi, szabolcsmegyei lakosok husvétkor locsolódtak, majd szekéren átmenektek Ofehértóra újabb locsolásra. Utközben énekeltek és demokrácia ellenes dalokat kurjongattak. „Horthy Miklós legszebb katonájának” neveztek magukat; a járőrelők megbotránkozására. A hét fiatalember ellen elkészítette a vádiratot a debreceni népügyészség és a közeli hetekben a debreceni népbíróság elé kerülnek.

Gyurótáblát

NYÍKI-TÓI, Piac-u. 7. udvarban

— Izgalmas hajszá után egy bokorban elfogták a nagyerdő fürdő kabintalvaját. Tóth Vilmos közéleti előadó, Tompa Mihály utca 4. szám alatti lakosnak a nagyerdő fürdő vetkőző szekrényéből még fürdőt, ismeretlen tettes ellopta a ruháját. A tettes fejnieltotta a vetkőző szekrény ajtaját és csupán az óráját hagyta benne a károsultnak, egyébként minden ruhaneműjét ellopta. A lopás: rövid idővel elkövetése után felfedezte a károsult és a fürdő szemeztelte gyanusnak találta egy néhány perccel előbb sietősen eltávozott férfi szerepét. A kabintos nyomban elindultak a tettes üldözésére. Meg is pillantották azt mintegy 40 méternyire a fürdőtől. Üldözésbe vették, mire az egy bokorba rejtőzött az erdőben. Izgalmas hajszá után itt találtak rá, a lopott ruhát a tettes magára is öltötte, míg a saját viselés ruháit hátrahagyta. Nyomban átadták a rendőrségnek. A vizsgálat megállapította, hogy a kabintalvaj Sós Mihály kárpitos, büdzentmihályi lakos, 47 éves férfi, aki beismerő vallomást tett. A rendőrség őrizetbe vette.

KERESKEDELMI NYOMTÁVÁNYOKAT A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérlás.

— Jöjjen táncolni vasárnap a Kisgazda Pártba (Arany Bika félmelet). Minden vasárnap 7 órától 10-ig összejár.

* Pigniczky István chronométer és múorás Piac u. 69. (Megyeházával szemben.)

Varrógép

Horváth, Hunyadi-u. 19.

— Nőnapi beosztások. Szerda: Szabadságtelep fél 4 óra Kiss Gáborné asszonykőr és nőnap. Wollfka telep 4 óra Ménécs Andrásné asszonykőr és nőnap. Pénzügyigazgatóság 6 óra Radó Istvánné. Vármegyeháza 6 óra Kapusi Jánosné asszonykőr és nőnap. Helyi vasút 4 óra Juhász Gézané. Boldogkert 5 óra Grundik Józsefné. Csütörtök: Nyulás 4 óra Egyed Anna asszonykőr és nőnap. MHSZ 4 óra Makkai Sándorné. Vagongyár 5 óra Tóth Zoltánné asszonykőr. Rendőrség fél 5 óra Mohácsi Tiborné. Kerekes telep 4 óra Kozma Gáborné. Geréb telep 4 óra Györkei Elekné. Csapóker 4 óra Marsi Jánosné. Homokkert 4 óra Fekete Károlyné asszonykőr. Belváros III. 6 óra Szabó Sándorné. Belváros IV. 6 óra Cseh Józsefné. Péntek: Szotyori telep 5 óra Tóth Katalin. Vargakert 4 óra Juhász Gézané. Rendőrség fél 5 óra Radó Istvánné asszonykőr.

* Mindenszentekre koszorúk készítésék. Olcsók Rózsa virágcsarnok Kossuth 3.

PÁRTELET

TAGOZATI PÁRTNAPOKAT TART SZOMBATON A KISGAZDA PÁRT

A Kisgazda Párt debreceni szervezete szombaton az értelmiségi, iparos és kereskedő tagozat részére pártnapot rendez, melyen a tagozati vezetők ismertetik a központi kiküldöttel folytatott megbeszélések eredményét. Valamennyi tagozat pártnapja október 23-án, szombaton délután 5 órakor kezdődik. Az értelmiségi tagozat a szervezete nagytermében, az iparos tagozat a kisteremben, a kereskedő tagozat pedig a tanácskozó teremben tartja meg értekezését, melyre az egyes tagozatok vezetősége ezúton hívja meg a párttagokat.

VASÁRNAP VÁLASZTMÁNYI ÜLÉST TART A KISGAZDA PÁRT

A Kisgazda Párt hajdúmegyei és debreceni szervezeteinek választmányai október 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a debreceni központ nagytermében városi és megyei választmányi ülést tart. A megyei és debreceni szervezetei vezetői körű vezetősége a legsürgösebb mezőgazdasági munkák elvégzése után ekkor tartja első őszi értekezését, melyen a párt képviselői tartanak politikai és gazdasági tájékoztatót. Az értekezésre mind a megyei, mind a városi szervezet választmányának minden tagja feltétlenül és pontosan jelenjen meg.

PÉNTEKEN KULTURDELUTÁN

A Kisgazda Párt debreceni szervezete az állandó érdeklődés és meg-megújuló siker mellett rendez meg kéthetenként színvonalas kulturdelutánjait. A legközelebbi kulturdelután október 22-én pénteken délután 5 órakor lesz a párt szervezete nagytermében, melyre a rendezőség ezúton is meghívja a párt tagjait és az érdeklődőket. Belépődij nincs.

— Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy mindazok, akik gyümölcsösükben és szőlőjűkben fagykárt szenvedtek és azt bejelentették, a városi adóhivatal 40-es számú szobájában (birtoknyilvántartó) a kárfeletelti jegyzéket 1948. október 18-tól 15 napig megtekinthetik. Meggyőződhetnek arról, hogy a károsult földterületeik a jegyzékbe fel vannak-e véve, mert azon a címen, hogy valamelyik földterület a jegyzékben kimaradt, a kár mérvének bizottságilag történt megállapítása után adó elengedés többé nem igényelhető. Városi Adóhivatal.

* Munkásbábkas, vadász-bábkas, gyermekcipő Kontsek cipőüzletben.

IPARI NYOMTÁVÁNYOKAT A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. Bika-bérlás.

— Talált tárgyként beszolgáltatottak a rendőrségre egy drb női pénztárcát nagyobb pénzösszeggel és bélyegekkel. Igazolt tulajdonosa átveheti a hivatalos órák alatt rendőrség I. em. 47. szobában. Dr. Császár Jerő rendőrszádos.

— A földreform során igénybevevett és az I. körzethez tartozó gazdasági épületek élő és holt gazdasági felszerelésekről készített leltár és juttatási tervre vonatkozó határozat a város hirdetőtábláján 15 napra közszemlére ki van függesztve s ugyanazon idő alatt a leltár a közigazgatási kiadói hivatalban megtekinthető. Városi tanács.

— Alkulesos betörő behatolt a házbeliek távollétében Farkas Béla zsbárus Fafagó utca 5. szám alatti lakásába és onnan 500 forint készpénzt lopott.

Női divatárak
Női és férfi harisnyák
Szövetek, pulloverek
Bőrkesztyűk, retikülők
nagy választékban
Tóthfalussy-nál
PIAC-U. 40. Hangya átjáró

Felgyújtotta a házat és megakadályozta az oltást

Tűz pusztított a múlt nap a biharmegyei Bojt községben, kigyulladt Guba József cigány sármunkás kunyhója. Guba József előzőleg kuglizott és ellenteleit legyőzve 8 feldeci pálinkát ivott meg, amitől „elázott”. Hazatérve felesége nem akart neki enni adni, mivel ittas volt. Erre Guba a szomszédját kért paraszat, hogy magának ebédet főzhessen. A paraszat nyárfalevelben vitte át, utközben a paraszton cigarettára gyújtott, majd dühében, hogy nem kapott ebédet, feldobta a paraszat a háza tetelére. A zsúfódeles, szálmag ház kigyulladt és a tűz gyorsan terjedt. A nagy orkán szűz szelben felőg volt, hogy az egész épületesor, a cigánynegyed leég, annál is inkább, mert az ittas Guba ásóval kergette el azokat, akik oltani akarták, akadályozta az oltási munkálatokat. Végül is az ásóval ledörmötte a kunyhója falait így oltotta el a tüzet. A tűz okozása, gyújtogatása, a tűz oltásának megakadályozása miatt megindult Guba ellen az eljárás.

— Véres késelés egy leány miatt. Gyermán János nyírábrányi vadór és Kovács Pál földműves, nagyföldű lakos Nyírábrányban közös nőismerősük miatt összeszólalkoztak. A civakodás tettlegessé fajult és ennek során Kovács Gyermánt késsel homlokra szúrta, majd amikor a vadór véres fejjei, eszméletlenül a földre zuhant, még a hátába szúrta kést. Kovács Pált a debreceni rendőrségen őrizetbe vették a véres késelés miatt és megkezdtek kihallgatását. Kovács azt állítja, hogy Gyermán fegyverrel támadt rá és önvédelemből szúrta meg. Az ügyben megindult a vizsgálat. A súlyosan sérült Gyermánt a klinikán vették kezelésbe. Állapota életveszélyes.

— A debreceni népbíróság hétfőn tárgyalta Pálcsu Mihály tizedes, a 67 zsidó munkásszázad volt szakaszpáncsnoka bűnügyét, akit népellenes büntetést vádolt a népbírószádos. A vád szerint durván bánt a munkaszolgálatosokkal, többeket bántalmazott, kikötetett, az élemezést elvonta. A népbírószádos több tanu kihallgatása után megállapította bűnösségét és két évi fegyházra ítélte. Az nem nyert a tárgyaláson bevizsgálást, hogy Pálcsu partizánvadász lett volna. A népbírószádos súlyosbításért, a védő enyhítésért fellebbezett.

— Ha jól akar szórakozni, keresse fel minden vasárnap este 7 órakor a Kisgazda Párt nagytermét. Össztánc 7-től 10-ig.

* Egy tippelés a totón csak 1.65 fillérbe kerül! Ezért az összegért: tizezreket, sőt százezreket nyerhetsz.

* TYPUSCIPŐ női, férfi és gyermek márkás gyárak készítménye nagy választékban Kontsek cipőüzletben.

— Vádratot adott ki a debreceni népbírószádos Sposz Tibor debreceni 31 éves postaiüzemi al-tiszt, Tóthótv-utcai lakos ellen. Sposz a vád szerint Hadházon többek előtt demokráciaellenes kijelentéseket tett. Ügyében a főtárgyalást közelesen megtartják.

— A Magyar Vöröskereszt Tudósító irodájában Széchenyi utca 15 szám alatti az alábbiak jelentkezzenek levél és üzenet átvételére végelt Furkó Béla, Török András, Horvát Sándor, Galambos József, Göblös István, Somlóvári László, Depkó József.

Megkezdődnek a beírások a Pedagógiai Főiskolán

Megindul az élet Debrecen újjípusú főiskoláján is. A pedagógus kollégiumba már beöltöztek a diákok és hétfőn, október 18-án megkezdődnek a beírákosások. Mivel a Központi Egyetemen a Főiskola számára elkezdett építkezések még nem fejeződtek be, egyelőre a Központi Egyetem 236. sz. szobájában rendezett be írodát az igazgató ság. A felvett hallgatók itt jelentkezzenek hétfőn, kedden, szerdán délelőtt 10—2-ig.

Az egyetem által rendelkezésre bocsátott néhány helyiségben az előadások is elkezdődnek október 21-én csütörtökön.

DEBRECEN 1948 X. 19.

5. OLDAL

Hazakisérte lányismerősét búcsúzásnál szívéhez kapott és meghalt

Tragikus hirtelen haláleset történt vasárnap este a Szabadság uton. Szemán András 32 éves szabósegéd, Baross utca 17. szám alatti lakos lányismerősét, akivel az este folyamán moziban volt, majd egy pohár borra betértek az egyik vendéglőbe, hazakisérte Szabadság uti lakásába. A kapuban néhány percig beszélgettek, majd a férfi elbúcsúzott. Búcsúzás közben hirtelen rosszul lett, szívéhez kapott és összeesett. Mire segítségére siettek meghalt.

A hirtelen halálesetről értesítettek a rendőrséget, ahonnan Mészáros József ny. hadnagy és a rendőrorvos szálltak ki a helyszínre. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Szemán szívzélhűlésben halt meg. Halottát beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

— A városi Szegényházban az MDP Bartók Béla-úti pártszervezete igen magas színvonalú irodalmi estét rendezett az ápoltak és a Szegényház környékén lakó dolgozók részére. A műsoron szerepet többek között dr. Asztalos Sándor kulturtanácsnok „Háború” című verse, Varga Imre hajdúmegyei szabadművelődési felügyelő „Partizán” című novellája, továbbá Csehov több novellája. Az előadás keretében Benze Mihály párttitkár tartott igen értékes külső belpolitikai beszámolót.

Festékszalag, Carbon HURAY, tel.: 6-66.

— Elhunyt egy 15 éves gyermek. Bárány Miklós 15 éves gyermek október 14-én bejött a városba Perc dűlő 17. szám alatti lakásáról, hogy cipőt vegyen magának és azóta nyomaveszett.

— Lopások. Csomagtolvaj ellopta Újvári Mihályné sárandi lakostól Péterfia utcán letett bőröndjét 300 forint értékű ruhaneművel. — Özv. Nagy Istvánné piaci árus, hajdúböszörményi lakostól a Rákóczi u. 30. sz. ház udvaráról elloptak egy báránybőrbeceket.

— A pénzügyminisztérium kiküldöttje a Gazdasági Főtanács két könyvszakértőjével együtt a múlt héten vizsgálatot tartott Debrecenben és több textil és borkereskedést vizsgált felül a forgalmiadó bevallás tekintetében. A miniszteri bizottság egyes helyeken differenciákat, hiányosságokat állapított meg. A KISOSZ debreceni vezetősége közbenjöttével az adóközösségek rendezték a különbözetet.

Gyászrovat

Mely fájdalommal jelentjük, hogy

Tiszay Andrásné
Bujdosó Terézia

84. évében elhunyt. Temetés szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójában. Gyászolják: szerető gyermekei, unokái, dédunokája. Valamint a kiterjedt rokonság. Lakás: Attila-ér 6. Gyászlap helyet is. Bartha vézi.

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett gyermekünk, testvérünk, keszizgarmekünk és drága kis rokonunk

Szahó Margitka

hosszas szenvedés után 10 éves korában vissza adta drága lelkét szeretőjének. — Temetés szerdán dé. 10 órakor lesz a Köztemetőben ref. szertartással. Lakás: Etep 20. Pusztai temetőben.

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy

özv. Végh Istvánné
Nagy Zsuzsanna

80 éves korában elhunyt. Temetés szerdán 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozójában. Gyászolják: szerető gyermekei, vejei, unokái, dédunokája, testvérei, sógorai, sógor-női és a rokonság. (Gyászlap helyet is.) Lakás: Klemes 31. Gebauer vezeti.

